

Thomázy Gabriella[✦]

Migrációs stratégiák: Dél-Amerika vs. Európa Ecuador, Kolumbia, Magyarország és Spanyolország összehasonlító elemzése¹

DOI 10.17047/HADTUD.2021.31.2.58

A migráció és az ehhez kapcsolódó migrációs stratégia nem csak Európában, hanem Dél-Amerikán belül is egyre több ország biztonsági agendájában jelenik meg. A téma jelenleg nagyon aktuális, hiszen felgyorsult az ún. „déli-déli irányú migráció”, vagyis a bevándorlók nem csak a korábban szokásos migrációs útvonalon keresnek új hazát (Egyesült Államok, Európa), hanem a latin-amerikai régió belül vándorolnak. A néhány éve kezdődő folyamat során az eddig kibocsátó országok befogadó és tranzitországokká is váltak. A tanulmány célja a migráció és az ehhez kapcsolódó stratégiák összehasonlító vizsgálata. Az elsődleges források, illetve a rendelkezésre álló statisztikák másodelemzése lehetővé teszi a jelenlegi tendenciák, a migrációval kapcsolatos stratégiák, kihívások, és a jövőbeli scenáriók elemzését.

KULCSSZAVAK: migrációs stratégiák, Ecuador, Kolumbia, Magyarország, Spanyolország

Migration Strategies: South America vs Europe A Comparative Analysis of Ecuador, Colombia, Hungary and Spain

Migration and migration strategy appear on the security agenda of many countries, not only in Europe but also within South America. The issue is quite current because the “South-South” migration is growing; this means that immigrants are seeking new destinations within Latin America, instead of going to the United States or Europe. This new migratory flow has turned traditional sending countries into countries of transit or destination. This study aims to examine and compare migration and migration strategies. The primary sources and available statistics allow the analysis of current trends, migration-related strategies, challenges, as well as that of future scenarios.

KEYWORDS: migration strategies, Ecuador, Colombia, Hungary, Spain

✦ Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Hadtudományi Doktori Iskola, doktoranduszhallgató – National University of Public Service, Doctoral School of Military Sciences; PhD Student; email: gabriella.thomazy@gmail.com <https://orcid.org/0000-0001-5851-2541>

¹ A kutatás az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-20-3-I-NKE-27 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.

Bevezetés

Az ENSZ becslése alapján 2019-ben a migránsok száma elérte a 272 millió főt, a világ lakosságának a 3,5%-át, amely a legnagyobb népességvándorlásnak tekinthető a második világháború óta.² Nem csak Európában, hanem Dél-Amerikában is egyre több ország biztonsági agendájában jelenik meg a migráció és ezzel kapcsolatban a migrációs stratégia. A 2008-ban kirobbant gazdasági válság, valamint az Egyesült Államok bevándorlási politikájának szigorítása miatt felgyorsult a déli-déli irányú migráció, vagyis az új migrációs folyamat eredményeként a bevándorlók Dél-Amerikán belül keresnek célszámot.³ Így a korábban kibocsátó dél-amerikai országok befogadó és tranzitországokká váltak.

A kutatás célja a négy országot (Ecuador, Kolumbiát, Magyarországot és Spanyolországot) érintő migrációs folyamatok rövid elemzése, a stratégiák bemutatása, valamint a hasonlóságok és különbségek, az úgynevezett „jó gyakorlatok”, illetve a stratégiák hiányosságainak feltárása. A kutatással kapcsolatban három hipotézis fogalmazható meg. 1. A hagyományosan befogadó és/vagy tranzitországok migrációs stratégiaalkotása hatékonyabb. 2. A vizsgált országok stratégiái általánosságban megfelelnek a stratégiaalkotás alapkövetelményeinek. 3. A migrációs stratégia segít a migrációs krízis⁴ megoldásában.

A kutatás során az elsődleges források, a statisztikák másodelemzésén túl, kvantitatív és kvalitatív tartalomelemzésre került sor. A szakirodalom áttekintése, a helyi sajtóban megjelent hírek elemzése mellett, a kutatást szakértőkkel készített strukturált kvalitatív interjúk⁵ is segítették. A tanulmány először a migráció és a stratégiaalkotáshoz köthető alapfogalmakat, valamint a vizsgált országok migrációs folyamatait tekinti át, majd a stratégiákkal kapcsolatos elemzés következik.

Migráció és a stratégiaalkotás

A migráció fogalma sokrétű, számos megfogalmazása létezik. Magyarországon Andorka Rudolf szociológus definíciója a migrációt (vándorlást) olyan lakóhelyváltotzatásként határozza meg, amely településhatár-átlépéssel jár.⁶ A Nemzetközi

2 World Migration Report – 2020, 20. UN-IOM. 2019. https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf (Letöltés ideje: 2021. 03. 10.)

3 Bata-Balog, Thomázy 2020, 23–24.

4 Migrációs krízis vagy válság (Nemzetközi Migrációs Szervezet – IOM definíciója): összetett jelenség, amely általában nagy volumenű migrációs áramlást jelent, kezelése hosszú távú kihívásokkal jár. A válság okozta mobilitás során az érintett egyének és közösségek sebezhetővé válnak. Lehet gyors vagy fokozatos, természetes folyamat következménye vagy ember által okozott, továbbá országon belüli vagy határokon átnyúló. Marco operacional de la OIM en situaciones de crisis migratoria – MC/2355. 2012-11-12. https://www.iom.int/sites/default/files/migrated_files/What-We-Do/docs/MC2355-SP-Marco-Operacional-de-la-OIM-en-Situaciones-de-Crisis-Migratoria.pdf (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)

5 Interjú 001 – Dr. Pólyi Csaba nyugalmazott nagykövet (2021. 05. 22). Interjú 002 – Állami szféra, vezető alkalmazott (2021. 05. 21). Az interjúk során a migrációs stratégiákra, a négy országra, a stratégiákkal, valamint a migrációs trendekkel kapcsolatosan 10 strukturált kérdés került meghatározásra. Az interjúk elsősorban a stratégiaalkotással kapcsolatos problémák meghatározását segítették, valamint a változó trendekre hívták fel a figyelmet.

6 Andorka 1997, 222.

Migrációs Szervezet (IOM) megfogalmazása is hasonló, viszont külön definíciót határoz meg a nemzetközi vándorlásra, amely a szokásos tartózkodási hely szerinti országon kívül tartózkodással, vagyis országhatár átlépéssel jár.⁷ Magyarországon a közbeszéd és a jog is eltérő kifejezéseket használ, ahogy a társadalomtudomány vagy a külföldi szakirodalom is, amely általában motiváció alapján különbözteti meg a különféle kategóriákat.⁸ Megkülönböztetünk legális vagy reguláris migrációt, továbbá irreguláris (illegális, nem dokumentált, nem engedélyezett) migrációt, amely a küldő, a tranzitország és a fogadó ország szabályozási normáin kívül zajlik, valamint a migráció okai szerint is számos meghatározás létezik, mint kényszer-, önkéntes, munkavállalási, tanulási, üzleti célú migráció.⁹ Az ENSZ definíciója tág értelemben határozza meg a migráció fogalmát, ennek alapján mindenki migráns, motivációtól függetlenül, aki a szokásos tartózkodási helyéről más országba költözik, vagy államon/régióon belül változtat lakóhelyet.¹⁰

A migrációs stratégia a nemzeti biztonsági stratégián belül az ágazati stratégiák közé sorolható. Elsődleges célja az országot érintő migrációs folyamatok elemzése alapján a migrációval kapcsolatos és annak hatásaiból adódó feladatok, rövid és hosszú távú konkrét célkitűzések, intézkedések meghatározása. Nincs egységes stratégia, „eltérő a filozófiája a volt koloniális nagyhatalmaknak (Franciaország, Anglia) és a közép-európai országoknak. Közös vonásnak tekinthető azonban a nem kívánatos, irreguláris bevándorlás visszaszorítása.”¹¹ Az Európai Unió tagállamai között is jelentős különbségek tapasztalhatók a stratégiaalkotással kapcsolatban, valamint a migráció és a biztonság kapcsolatának megközelítésében. Továbbá nem minden országnak van külön migrációs stratégiája, hanem néhányuk a nemzeti biztonsági stratégián belül tárgyalja a kérdést.¹² Tehát a stratégiaalkotás nem egységes, sokféle stratégia létezik, ennek alapján a tartalomtól és a stratégia céljától függően megkülönböztethetünk többek között az irányelveket megfogalmazó deklaratív, részletes leíró (deskriptív), előíró (normatív), a feladatokra koncentrálnó (perszkriptív) stratégiákat.¹³

Általánosságban elmondható, hogy egy megalapozott és a végrehajtás szempontjából megfelelő stratégiának a következő tartalmi elemeket kell magában foglalnia:

- „A biztonsági környezet átfogó szemléletű értékelése – beleértve a kihívások, kockázatok, fenyegetések mellett a lehetőségeket is;
- Az elvárt jövőbeni „végállapot” megvalósításához szükséges előíró szemlélet;
- A célok – eszközök – végrehajtók – végrehajtási módszerek egysége;
- Konkrét tervezési célok azonosítása;
- A tervezési időszak erőforrásainak pontos azonosítása és ütemezése.”¹⁴

7 Términos fundamentales sobre migración. IOM.

<https://www.iom.int/es/terminos-fundamentales-sobre-migracion>, (Letöltés ideje: 2021. 02. 05.)

8 Tálás 2016, 87–88.

9 de Haas, Castles and Miller 2020, 21–40.

10 A tanulmány az ENSZ által meghatározott tág értelemben használja a migráció fogalmát. United Nation. Migration. <https://www.un.org/en/global-issues/migration>, (Letöltés ideje: 2021. 07. 10.)

11 Interjú 001.

12 Estevens 2018, 3–5.

13 Csiki 2013, 29–30.

14 Csiki 2014, 47.

A négy vizsgált ország migrációs folyamatai

A 2015. évi európai migrációs és menekültválságot követően Európában nem volt jelentős népességmozgás. 2018-ban a becslések szerint mintegy 2,4 millió bevándorló érkezett harmadik országokból az EU-27 tagállamaiba, és megközelítőleg 1,1 millióra tehető a kivándorlók száma.¹⁵ Spanyolország hagyományosan kibocsátó ország¹⁶ volt, de a huszadik század vége felé megfordult a trend és befogadó országgá vált. Az országot elsősorban a gazdasági bevándorlók választják, viszont a 2008-as gazdasági válság sokukat kényszerített távozásra.¹⁷ A 2019-es adatok alapján megközelítőleg 6 millióra tehető a bevándorlók száma az országban, jelentős részük Marokkóból érkezett, valamint Romániából, Ecuadorból és Kolumbiából.¹⁸

A hagyományosan befogadó nyugat-európai országokkal összehasonlítva, a bevándorlók száma és aránya Magyarországon igen szerény, a lakosság 96%-a magyar. Az Eurostat 2017-es adatai szerint a külföldi állampolgárok aránya Magyarországon 1,6% (151 000 fő), a külföldi születésűeké pedig 5,2% (508 000 fő) volt. Az ország egyértelműen inkább tranzit és kismértékben kibocsátó¹⁹ ország, a kivándorlók száma a statisztikai adatok alapján meghaladja a bevándorlókét.²⁰

A Dél-Amerikán belül zajló migrációs folyamatok kevésbé ismertek Magyarországon. Kolumbia tradicionálisan kibocsátó ország, állampolgárainak főbb kivándorlási célországai a 21. század elejéig: Venezuela, az Egyesült Államok, illetve Spanyolország voltak. A 2019. évi adatok alapján 4,7 millió kolumbiai tartózkodik külföldön, a lakosság közel 10%-a.²¹ 2019-ben a hazautalások alapján az Egyesült Államok és Spanyolország után Chile már a harmadik helyen állt, a 4. és 5. helyre Panama, illetve Ecuador került.²²

Ecuador, Kolumbiához hasonlóan alapvetően kibocsátó ország. A 2019. évi becslést alapján közel 2 millió ecuadori élt külföldön, nagyrészt az Egyesült Államokban, Spanyolországban, Olaszországban és Chilében.²³ Ecuadorba Kolumbiából, Haitiról és

-
- 15 Migration and migrant population statistics. 2019. Eurostat. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_and_migrant_population_statistics#Migration_flows:_Immigration_to_the_EU_from_non-member_countries_was_2.7_million_in_2019 (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
- 16 A 2019. évi adatok alapján megközelítőleg 1,4 millió fő tekinthető kivándorlónak, a lakosság 3,05%-a. Datos Macro. Porcentaje total de emigrantes 2019. <https://datosmacro.expansion.com/demografia/migracion/emigracion>, (Letöltés ideje: 2021. 07. 16.)
- 17 Szente, Varga 2017, 211–218.
- 18 España – Inmigración. 2019. <https://datosmacro.expansion.com/demografia/migracion/inmigracion/espana> (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
- 19 A 2019. évi becslést alapján több mint 630 ezer fő tekinthető kivándorlónak a lakosság 6,47%-a. Datos Macro. Porcentaje total de emigrantes 2019. A külföldön tartózkodást vagy letelepedést nagyon sokan nem jelentik a hatóságok felé, így az adatok nem megbízhatóak. Tálas 2020, 73.
- 20 Tálas 2020, 65–78.
- 21 Ministerio de Relaciones Exteriores. Grupo Interno de Trabajo Colombia Nos Une. <https://www.cancilleria.gov.co/footer/join-us/introduction> (Letöltés ideje: 2021. 05.20)
- 22 Banco de la República: Remesas de trabajadores. 2019. <https://www.banrep.gov.co/es/estadisticas/remesas>, (Letöltés ideje: 2020. 11. 08.)
- 23 Ecuador – Emigración. 2019. <https://datosmacro.expansion.com/demografia/migracion/emigracion/ecuador> (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)

például Kínából is érkeznek bevándorlók. Az egyre növekvő számú kínai kisebbség a kedvező tartózkodási engedélyek miatt választja az országot.²⁴

A régióban a legnagyobb migrációs kihívást a venezuelaiak jelentik. Az elmélyülő venezuelai válság következtében, a 2021-es adatok alapján több mint 5,4 millió venezuelai hagyta el a hazáját, ebből 1,7 millió tartózkodik Kolumbiában, valamint 450 ezren Ecuadorban. Dél-Amerikát tekintve több mint 1 millió venezuelai érkezett Peruba, sokan közülük tovább vándoroltak Chilébe, ahol a becslések szerint jelenleg 600 ezren tartózkodhatnak. Az adatok a folyamatos migráció következtében változnak, sőt a Covid-19 miatt egy kisebb fokú visszavándorlás is bekövetkezett.²⁵ Mind Ecuador, mind Kolumbia annak ellenére, hogy gazdasági mutatóik²⁶ alapján nem teljesítenek jól, befogadó országokká váltak. A korábbi tendencia szerint csak azok az országok váltak bevándorlási célországgá, amelyek a GDP/fő tekintetében a világszint felett voltak.²⁷

Ecuador, Kolumbia, Magyarország és Spanyolország stratégiáinak összehasonlító elemzése

Ecuador, Kolumbia, Magyarország és Spanyolország, bár eltérő kontinensen található, valamint a kultúrkör is más, mégis az elmúlt években tapasztalható migrációs folyamatok alapján érdekes lehet a négy ország migrációhoz kötődő stratégiájának az összehasonlítása. A négy ország kiválasztása során fontos szempont volt két olyan európai uniós tagállam kiválasztása, amelyek már rendelkeznek stratégiával, és tapasztaltabbnak mondhatók a stratégiaalkotás terén (Magyarország, Spanyolország), valamint két olyan ország, akik a közelmúltban készítették el a stratégiáikat (Ecuador, Kolumbia). A migráció szempontjából a két európai országot korábban, Ecuador és Kolumbiát a közelmúltban érte migrációs nyomás. Lakosságukat tekintve két kisebb és két közepes méretű országról van szó,²⁸ a foglalkoztatási ráta a négy ország közül Spanyolországban a legalacsonyabb, illetve Ecuadorban a legmagasabb.²⁹ Spanyolországban a munkanélküliségi ráta a 2008-as gazdasági válság óta csökkent, de még mindig 15% felett van, ebből a szempontból Magyarország és

24 Plan Nacional de Movilidad Humana Ministerio de Relaciones Exteriores y Movilidad Humana. 2018. https://www.cancilleria.gob.ec/wp-content/uploads/2018/06/plan_nacional_de_movilidad_humana.pdf (Letöltés ideje: 2020. 06. 12.)

25 Plataforma de coordinación para refugiados y migrantes de Venezuela. R4V.Info. <https://r4v.info/es/situations/platform/location/7416>, (Letöltés ideje: 2021. 05. 26.) / Informe de situación diciembre – 2020. Crisis de migrantes y refugios venezolanos. OAS. 2020. https://www.oas.org/fpdb/press/OEA_Dic20-crisis-de-migrantes-y-refugiados-venezolanos-informe-de-situacion.pdf (Letöltés ideje: 2021. 03. 25.)

26 Worldbank. 2019. Data for Ecuador, Colombia, Spain, Hungary. <https://data.worldbank.org/?locations=EC-CO-ES-HU> (Letöltés ideje: 2021. 05. 23.)

27 Soltész 2015, 21.

28 Népesség a vizsgált országokban: Ecuador: 17.373.662, Kolumbia: 50.339.443, Magyarország: 9.971.141, Spanyolország: 47.133.521 Worldbank. 2019.

29 Foglalkoztatási ráta (2020.): Ecuador: 58,7%; Kolumbia: 53,0%; Magyarország: 54,3%; Spanyolország: 47,4% ILOSTAT. Employment statistics. 2020. <https://ilostat ilo.org/topics/employment/>, (Letöltés ideje: 2021. 07. 20.)

Ecuador rendelkezik a legjobb mutatókkal.³⁰ Továbbá a négy ország közül Spanyolország és Magyarország társadalma előregedő, bár mind Kolumbiában, mind Ecuadorban csökkent a születések száma és az utóbbi években emelkedett a születéskor várható átlagos élettartam.³¹

A migrációs stratégiák összehasonlítása az alábbi dokumentumok alapján történt:

- Ecuador: Nemzeti Migrációs Stratégia (2018)³²
- Kolumbia: Nemzeti Biztonsági és Védelmi Stratégia (2019)³³
- Magyarország: 1698/2013. (X. 4.) Korm. határozattal elfogadott Migrációs Stratégia és az azon alapuló, az Európai Unió által a 2014–2020. ciklusban létrehozásra kerülő Menekültügyi és Migrációs Alaphoz kapcsolódó hétéves stratégiai tervdokumentum³⁴
- Spanyolország: Nemzeti Biztonsági Stratégia (2017).³⁵

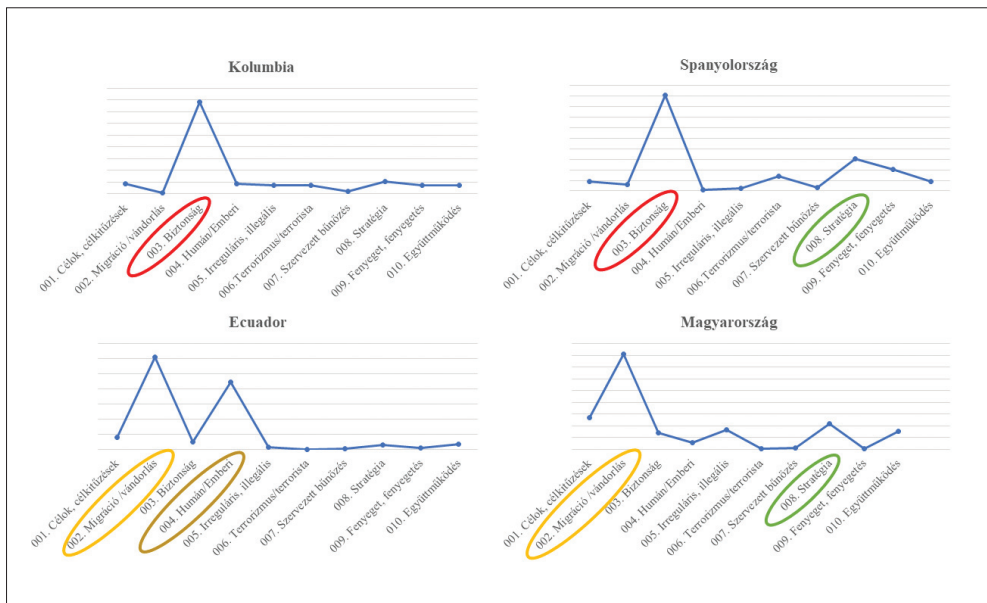
Magyarország és Ecuador stratégiája az ágazati stratégiák közé sorolható, Spanyolországnak és Kolumbiának nincs külön migrációs stratégiája. Mindkét ország a nemzeti biztonsági stratégián belül foglalkozik az ágazati stratégiákkal, így a migrációval, illetve a migrációhoz köthető biztonsági kockázatokkal, a stratégia teljes hosszában, nem csak egy külön fejezetben. A stratégiák tartalmát és célját figyelembe véve, a magyar, az ecuadori és a spanyol stratégiák inkább előíró stratégiák, bár a spanyol esetében a deskriptív szemlélet is megjelenik, míg a kolumbiai leginkább leíró stratégiának tekinthető.

Mind Ecuadornak (2019),³⁶ mind Magyarországnak (2020)³⁷ a közelmúltban jelent meg az új Nemzeti Biztonsági Stratégiája, a vizsgálat a későbbiekben kiegészül

-
- 30 Munkanélküliségi ráta (2020.): Ecuador: 6,1%; Kolumbia: 15,0%; Magyarország: 4,3%; Spanyolország: 15,5%. ILOSTAT. Statistics on unemployment and supplementary measures of labour underutilization. 2020. <https://ilostat.ilo.org/topics/unemployment-and-labour-underutilization/>, (Letöltés ideje: 2021. 07. 20.)
- 31 Születéskor várható átlagos élettartam (2019.): Ecuador: 77,1; Kolumbia: 77,2; Magyarország: 76; Spanyolország: 83,4. Worldbank. 2019. Data for Ecuador, Colombia, Spain, Hungary. Teljes termékenységi arányszám (2019): Ecuador: 2,4; Kolumbia: 1,8; Magyarország: 1,5; Spanyolország: 1,2. Wordbank. 2019. Fertility rate, total.
- 32 Plan Nacional de Movilidad Humana Ministerio de Relaciones Exteriores y Movilidad Humana. 2018.
- 33 Ministerio de Defensa Nacional – Colombia. Política de defensa y seguridad PDS. 2019. https://www.mindefensa.gov.co/irj/go/km/docs/Mindefensa/Documentos/Descargas/Prensa/Documentos/politica_defensa_seguridad2019.pdf (Letöltés ideje: 2020. 06. 10.)
- 34 1698/2013. (X. 4.) Korm. határozattal elfogadott Migrációs Stratégia és az azon alapuló, az Európai Unió által a 2014–2020. ciklusban létrehozásra kerülő Menekültügyi és Migrációs Alaphoz kapcsolódó hétéves stratégiai tervdokumentum http://belugyalapok.hu/alapok/sites/default/files/MMIA_.pdf (Letöltés ideje: 2020. 06.10.) „Egyrészt – ahogy annak a címe is mutatja – nemcsak Migrációs Stratégia, hanem egyben a Menekültügyi és Migrációs Alap magyar nemzeti programjának alapjává is szolgál.” Tóttós 2014, 261.
- 35 Ministerio de Defensa – España. Estrategia de seguridad nacional. 2017. https://www.defensa.gob.es/Galerias/defensadocs/Estrategia_Seguridad_Nacional_2017.pdf, (Letöltés ideje: 2020. 06. 10.)
- 36 Plan Nacional de Seguridad Integral 2019-2030. 2019. <https://www.defensa.gob.ec/wp-content/uploads/downloads/2019/07/plan-matriz-web.pdf> (Letöltés ideje: 2020. 10. 12.)
- 37 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozat Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról <https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/6c9e9f4be48fd1bc620655a7f249f81681f8ba67/megtekintes> (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)

az új stratégiák rövid elemzésével is. A stratégiák összehasonlítása elsősorban kvantitatív és kvalitatív tartomelemzéssel történt.³⁸

A *kvantitatív tartomelemzéshez* először a migráció és a stratégiaalkotás során használt fogalmak meghatározására került sor, hiszen ezek tükrözhetik legjobban a szöveg sajátosságait, és alkalmasak az összehasonlításra. A szavak szintjén 10 elemzési egység került meghatározásra.³⁹ A kiválasztott szavak gyakorisága, illetve hiánya alkalmas a következtetések levonására. Mivel eltérő hosszúságú és nyelvű dokumentumok kerültek elemzésre, az adatok kvantitatív értékelése után az eredmények grafikus ábrázolására került sor, hiszen így eredményesebben és szemléletesebben összehasonlíthatók a vizsgált országok stratégiái (1. ábra).

1. ábra.

Kvantitatív tartomelemzés

Ecuador, Kolumbia, Magyarország és Spanyolország stratégiáinak az összehasonlítása

(Forrás: saját kutatás)

38 Számos tanulmány használt kvalitatív és/vagy kvantitatív tartomelemzést a stratégiák összehasonlításához például João Estevens (2018), aki néhány szempont alapján 27 európai uniós tagállam migrációs stratégiáját, Csiki Tamás (2013) hat ország nemzeti katonai stratégiáját hasonlította össze. Továbbá ide sorolható Daniela Briones Riverosa (2014) tanulmánya, aki Spanyolország és néhány dél-amerikai ország nemzeti biztonsági stratégiáját elemezte.

39 Elemzési egységek: 001. Célok, célkitűzések, 002. Migráció /vándorlás, 003. Biztonság, 004. Humán/Emberi, 005. Irregularis, illegális, 006. Terrorizmus/terrorista, 007. Szervezett bűnözés, 008. Stratégia, 009. Fenyeget, fenyegetés. 010. Együttműködés/kooperáció. Az elemzési egységek kialakítása több lépésben történt, először a migráció és a stratégiaalkotás során használt fogalmak meghatározására került sor, figyelembe véve az ezzel kapcsolatos tanulmányokat, majd az így meghatározott elemzési egységek leszűkítése következett 10 elemzési egységre, elsődleges szempont volt az egymást kizáró és összehasonlításra alkalmas elemzési egységek létrehozása.

Míg Kolumbia és Spanyolország esetében a biztonság a fő fókusz, addig Magyarország és Ecuadoronál a migráció, hiszen az első két ország stratégiája nemzeti biztonsági stratégia. A célok és a célkitűzések egyértelműen Magyarországnál, míg a „stratégia” a két európai országnál szerepelnek hangsúlyosan; valószínűsíthető, hogy a kulturális különbségekből adódik az eltérés. A latin-amerikai országokra az úgynevezett „rövid távú orientáció” jellemző.⁴⁰ Ugyanez megfigyelhető a stratégiaalkotás során is, az úgynevezett „stratégiai előrejelzés időhorizontjai” általában a dél-amerikai országok esetében rövidebbek, átlagosan 3–12 év.⁴¹ A terrorizmus hangsúlyosan jelenik meg Spanyolországnál, elsősorban a korábbi terrorcselekmények miatt. Az „irreguláris/illegális” kifejezés Magyarországnál a leggyakoribb, továbbá bár az együttműködés mind a négy országban jelen van, szintén Magyarországnál hangsúlyosabb. A „humán/emberi” kategória, elsősorban a humán biztonság, emberi erőforrás, humán vándorlással kapcsolatban jelent meg. Szinte kizárólag az ecuadori stratégiában található, hiszen ahogy majd a következő elemzésnél is láthatjuk, a migráció témája nemcsak a bevándorlókra, hanem az elvándorlókra és a visszavándorlókra is kiterjed.

A *kvalitatív tartalomelemzés* elsősorban a stratégiák funkcionalitására, valamint a migráció témájához köthető tartalomra fókuszált. Összesen 13 értékelési szempont⁴² került meghatározásra, figyelembe véve a korábban megfogalmazott,⁴³ a stratégiákkal szemben elvárt tartalmi elemeket is (2. ábra).

Biztonsági környezet átfogó (globális) és regionális értékelése: mind a négy országnál megtalálható, bár Ecuador esetében a regionális környezet elemzése hangsúlyosabb.

Konkrét célok meghatározása / Végrehajtási módszerek / Erőforrások azonosítása: A konkrét célok megfogalmazása mindegyik ország esetében szerepel, viszont a végrehajtás során a módszerek csak a két európai országnál jelennek meg, míg a stratégiák erőforrásainak azonosítása csak Magyarországnál.⁴⁴ Spanyolország és Ecuador esetében a felelősség kérdéskörét és a célokat részletesen elemzik, viszont maga a megvalósítás, a konkrét lépések hiányoznak Ecuador esetében, Spanyolországnál pedig nem teljesen egyértelműek a megvalósítás részletei. A kolumbiai dokumentum inkább egyszerű leírásra, ismertetésre hasonlít.

Migráció, mint nemzeti biztonsági kérdés / Illegális-irreguláris migráció: Ecuador kivételével, mindegyik országnál megjelenik a migráció, mint nemzeti biztonsági kérdés, leginkább az illegális migrációval kapcsolatban. Ecuador ebből a szempontból kivétel: „Rafael Correa (2007–2017) tízéves elnöksége alatt az ország teljesen új alapokra helyezte migrációs politikáját a 21. századi szocializmus és az emberi jólét (Buen Vivir) filozófiájának jegyében.”⁴⁵ Ecuador a vándorlást alapvető emberi jognak

40 Hofstede 2011, 15.

41 Bauer 2020, 47.

42 Ahogy a kvantitatív elemzés esetén, a kvalitatív tartalomelemzésnél a hasonló tanulmányok, a stratégiaalkotás alapvető szempontjai, valamint az egymást kizáró és összehasonlításra alkalmas elemzési egységek létrehozása volt a fő szempont.

43 Csiki 2014, 47.

44 Elsősorban a Menekültügyi és Migrációs Alap biztosítja a forrást.

45 Interjú 001.

		Ecuador	Kolumbia	Magyarország	Spanyolország
001	Biztonsági környezet átfogó (globális) értékelése	(+)	(+)	(+)	(+)
002	Biztonsági környezet regionális értékelése	(+)	(+)	(+)	(+)
003	Konkrét célok meghatározása	(+)	(+)	(+)	(+)
004	Végrehajtási módszerek	(-)	(-)	(+)	(+)
005	Erőforrások azonosítása	(-)	(-)	(+)	(-)
006	Migráció, mint nemzeti biztonsági kérdés	(-)	(+)	(+)	(+)
007	Bevándorlók biztonsága	(+)	(-)	(-)	(+)
008	Migráció megjelenése más biztonsági kockázatokkal összefüggésben	(+)	(+)	(+)	(+)
009	Legális migráció	(+)	(-)	(+)	(-)
010	Illegális / irreguláris migráció	(-)	(+)	(+)	(+)
011	Kivándorlás	(+)	(-)	(-)	(-)
012	Visszavándorlás	(+)	(-)	(-)	(-)
013	Nemzetközi kooperáció	(+)	(+)	(+)	(+)

2. ábra.

Kvalitatív tartalomelemzés – Ecuador, Kolumbia, Magyarország és Spanyolország stratégiáinak az összehasonlítása

(Forrás: saját kutatás)

tekinti, a 2018-as stratégiájában idézi a 2008-as alkotmány ide vonatkozó cikkét is, miszerint nem ismeri el az illegális migrációt, és senkit sem deklarálhatnak illegálisnak. Továbbá az ország területén tartózkodó külföldieket az alkotmány és a stratégia alapján ugyanazok a jogok illetik meg, mint az ecuadoriakat.⁴⁶

Bevándorlók biztonsága: Ecuador esetében a bevándorlók biztonsága elsősorban a bevándorlás során, illetve a xenofóbiával és a diszkriminációval kapcsolatban merül fel, míg Spanyolországnál konkrétan a tenger felől érkező illegális migráció és annak veszélyei vonatkozásában.

Migráció megjelenése más biztonsági kockázatokkal összefüggésben: A migrációval összefüggésben mindegyik országnál megjelenik a szervezett bűnözés, illetve az emberkereskedelem. Kolumbiánál az illegális migrációhoz köthető bűncselekmények kiegészülnek a kábítószer-kereskedelemmel. Spanyolországnál szintén megjelenik a migrációval kapcsolatban a drogkereskedelem, valamint a stratégia a terrorizmushoz és a vallási szélsőségekhez köthető biztonsági kérdésekre is kitér.

Legális migráció: Ecuador csak a legális migrációt ismeri el. Magyarország biztonsági kérdésként közelít a témához, és a legális migráció inkább a visszaélésekkel kapcsolatban jelenik meg, amelyet részletesen vizsgál (például: névházasság). A magyar leszármazottakkal összefüggésben a pozitív és egyszerűbb bevándorlás lehetővé tételét tűzi ki célul. A hazai stratégia az integráció témájánál a legális bevándorlók

46 Plan Nacional de Movilidad Humana Ministerio de Relaciones Exteriores y Movilidad Humana. 2018.

beilleszkedését is részletesen elemzi. Ecuadornál is megjelenik az integráció, de nemcsak a bevándorlókkal, hanem a visszavándorlókkal kapcsolatban is. A beilleszkedésről röviden, de említést tesz a spanyol stratégia is.

Kivándorlás / visszavándorlás: Ecuador az egyedüli a négy ország közül, amely részletesen tárgyalja a remigrációt és a kivándorlást. A visszavándorlókat többek között reintegrációs programokkal támogatja.

Nemzetközi kooperáció: mindegyik stratégiánál megjelenik a nemzetközi együttműködés, vagy felsorolásszerűen, mint például Spanyolországnál és Kolumbiánál, vagy részletesebben kifejtve például Ecuadornál. Természetesen a két európai országnál az Európai Unió és annak szerepe kiemelt jelentőségű.

Hiányosságok és pozitívumok: Az ecuadori dokumentum emberközpontúan közléli meg a migráció témáját. A migrációhoz köthetően a bevándorlók és a visszavándorlók is megjelennek, komplexen tárgyalja a migrációt, ugyanakkor kihagyja az illegális bevándorlókat. A célok/feladatok és a jövőben várható eredmények részletes elemzése után sem a végrehajtásra, sem az erőforrásokra nem fordít kellő figyelmet. Kolumbia stratégiája túlságosan általános, és a három közül a legkevésbé felel meg a stratégiával szemben támasztott követelményeknek, inkább az értékekre és a célokra koncentrál. Spanyolországnak sincs világos migrációs stratégiája, meglehetősen általános, sokszor leíró jellegű a dokumentum. Továbbá hiányoznak belőle az erőforrások, és a végrehajtás módszerei sem egyértelműek. Magyarország 2013-as migrációs stratégiája felelne meg leginkább az elvárásoknak, de nem került végrehajtásra, feltehetően a 2015-ös migrációs válság során megváltozott prioritások miatt.

Kiemelt hasonlóságok és különbségek: A négy stratégia két különböző kontinensen íródott, ám ebből a szempontból nem fedezhetők fel lényeges különbségek. Magyarország kivételével mind a három ország stratégiáját a grafikonok és a táblázatok mellett, képek, valamint infógrafikák is színesítik. A három latin ország stratégiája szerkezetében, felépítésében több hasonlóságot is mutat (színes képek, grafikonok stb.), nyelvezetük közérthetőbb, míg a magyar dokumentum feltételezhetően inkább a szakértőknek íródott. A két dél-amerikai ország az elmúlt időszakban vált befogadó országgá, ebből a szempontból sem fedezhető fel különbség. Ecuador, ahogy korábban említettük, az illegális migrációt nem veszi figyelembe stratégiai dokumentumában, de ez inkább egyedi esetnek tekinthető és a helyi politikával hozható összefüggésbe.

A közelmúlt új stratégiai és új migrációs kivívásai

2015-től a venezuelai tömeges migráció és annak hatása jelentős változást eredményezett Ecuadorban és Kolumbiában is. Mind Ecuador, mind Kolumbia a stratégiájától egészen eltérő gyakorlatot valósított meg az illegális migrációval kapcsolatban. Lenín Moreno ecuadori elnök (2017–2021), több rendelettel is nehezítette a bevándorlást, majd a bevándorlási törvény 2021. február 5-től hatályos módosításai lehetővé teszik többek között a deportálást vagy a belépés elutasítását is. Továbbá az ország a Dél-amerikai Nemzetek Uniója (UNASUR) által kibocsátott tartózkodási engedélyeket már nem ismeri el, amellyel főleg a venezuelaiak tartózkodtak az országban. Ecuador ezeknek az engedélyeknek sem a meghosszabbítását, sem az

igénylését nem teszi lehetővé.⁴⁷ Így a 2008-as alkotmányban is rögzített szabad vándorlás, az egyetemes állampolgárság (*ciudadanía universal*) gondolata a gyakorlatban a migráció korlátozásává változott.⁴⁸ A 2021-es ecuadori elnökválasztás nyertese „Guillermo Lasso volt bankár, május 24-én foglalta el hivatalát. A piacbarát jobboldali politikus már jelezte, hogy Ecuador helye a Csendes-óceáni Szövetségben van, és a gazdaságpolitikai fordulat várhatóan az ország külpolitikai orientációját és migrációs politikáját is alaposan átrendezi majd.”⁴⁹ Várható az illegálisan Ecuadorban tartózkodó venezuelaiak legalizálása, arra hivatkozva, hogy a külföldön élő ecuadoriak érdekében is hasonló lépéseket vár el az ecuadori vezetés.⁵⁰ Ecuador 2019-ben fogadta el új Nemzeti Biztonsági Stratégiáját, ám a 2030-ig szóló stratégiának a jövője kérdéses a kormányváltás miatt.⁵¹

Ecuadorral ellentétben a kolumbiai kormány nem szigorított, hanem enyhített a korábbi politikáján. Iván Duque elnök 2021. január 8-án bejelentette, hogy legalizálja az országban illegálisan tartózkodó több mint 1 millió venezuelai állampolgárt.⁵² Azok a venezuelaiak, akik 2021. január 31-ig az országban tartózkodtak, legalizálhatják a státuszukat és tíz évre szóló védelmet kapnak.⁵³ A legalizálásra elsősorban a Covid-19 miatt volt szükség, hiszen még 2020. decemberben a kormány ki akarta hagyni az illegális bevándorlókat az oltási programból, de ez komoly egészségügyi kockázatot jelenthetett volna.⁵⁴ A migrációs nyomással párhuzamosan a kolumbiai kongresszus 2021 februárjától új migrációs stratégia elfogadását tárgyalja, hiszen az ország a venezuelaiak első számú célországa lett. Az új stratégia humánusabb bevándorlást tesz majd lehetővé, valamint az elmúlt években a több mint 300 ezer kolumbiai hazatérése miatt egy nagyobb hatókörű, a visszavándorlásra is koncentrázó dokumentum megalkotása a cél.⁵⁵ Az Amerikai Államok Szervezete (OAS)

47 386. Ley Orgánica reformatoria de la Ley Orgánica de Movilidad Humana publicada en el Tercer Suplemento Registro Oficial publicado el 5 de febrero del 2021.
<https://www.oficial.ec/ley-organica-reformatoria-ley-organica-movilidad-humana>
(Letöltés ideje: 2021. 05. 25.)

48 Velasco 2020, 138–170.

49 Interjú 001.

50 Guillermo Lasso anuncio que hará una „amplia regularización” de la migración venezolana en Ecuador. 2021. *Infobae*, 2021. 04. 13.

<https://www.infobae.com/america/venezuela/2021/04/13/guillermo-lasso-anuncio-que-hara-una-amplia-regularizacion-de-la-migracion-venezolana-en-ecuador/> (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.).

51 Plan Nacional de Seguridad Integral 2019-2030.

52 La ONU elogia la decisión de Colombia de dar protección temporal a los 1,7 millones de venezolanos residentes en el país. 2021. *News UIN*, 2021. 02. 08, <https://news.un.org/es/story/2021/02/1487782>, (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)

53 Resolución 0971 de 2021 por medio de la cual se implementa el Estatuto Temporal de Protección. 2021. 04. 30. <https://www.migracioncolombia.gov.co/normas/resolucion-0971-de-2021-por-medio-de-la-cual-se-implementa-el-estatuto-temporal-de-proteccion>, (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)

54 Manetto, 2020. *El País*, 2020. 12. 23.

<https://elpais.com/internacional/2020-12-23/avalancha-de-criticas-al-gobierno-colombiano-por-la-exclusion-de-la-vacuna-de-casi-un-millon-de-venezolanos.html?rel=mas> (Letöltés ideje: 2021. 03. 25)

55 Congreso de la República de Colombia: Avanza en el Congreso proyecto sobre Política Integral Migratoria. 2021. *Noticias Senado*. <http://www.senado.gov.co/index.php/prensa/noticias/2332-avanza-en-el-congreso-proyecto-sobre-politica-integral-migratoria> (Letöltés ideje: 2021. 05. 10.)

2021 végéig a venezuelai kivándorlás emelkedésére hívta fel a figyelmet, amely elérheti a 7 millió főt és Kolumbiát érintheti leginkább a régióban.⁵⁶

Spanyolországban a Covid-19-es határlezárásokkal párhuzamosan két migrációs krízissel is szembe kellett néznie. A Kanári-szigetekre több mint 30 ezer menekült érkezett tengeri útvonalon, elsősorban Marokkóból és Szenegálból. Egy részüket visszatoloncolták, de így is közel 16 ezer menekült maradt a szigeten vagy utazott tovább a kontinens felé.⁵⁷ 2021 májusában a Marokkó és Spanyolország között fennálló diplomáciai feszültség hatására, Spanyolország észak-afrikai enklávéjába, Ceutába néhány nap alatt közel 9 ezer illegális bevándorló érkezett. A spanyol hatóságok nagy részüket azonnal visszatoloncolták.⁵⁸ Spanyolország 2021. május 20-án új Nemzeti Stratégiai dokumentumot adott ki. A 600 oldalas meghaladó stratégiát az államfő, Pedro Sánchez nem tekinti lezártnak, hanem nemzeti párbeszédre szólítja az állampolgárokat.⁵⁹ A migrációval kapcsolatban a legális migráció ösztönzése a cél, elsősorban annak elérése, hogy a képzett bevándorlók számára vonzó legyen az ország. A migráció élénkítésével az elöregedő spanyol társadalom demográfiai egyensúlyának megtartását, a nyugdíjrendszer fenntartását, valamint a gazdaság fellendítését kívánják elérni. A stratégia megközelítőleg évi 190 ezer bevándorló befogadását tervezi, továbbá komplexen közelíti a migráció témájához, hiszen még az országon belüli vándorlásra is kitér.⁶⁰

Magyarország – ellentétben a három vizsgált országgal – a közelmúltban nem volt migrációs nyomásnak kitéve. 2020 áprilisában jelent meg Magyarország új Nemzeti Biztonsági Stratégiája. A 2015–2016-os európai migrációs és menekültválság hatására a 2012-es Nemzeti Biztonsági Stratégiához⁶¹ vagy a 2013-as migrációs stratégiához képest egészen más nézőpontból közelíti meg a migrációt. Részletesen elemzi a migráció jelenségét, az azt kiváltó okokat és „nem társít pozitív vonatkozásokat a migráció jelenségéhez”, valamint a migrációt a kiemelt biztonsági kockázatok első helyére sorolja.⁶² Határozottan kíván fellépni az illegális migrációval szemben sikeres nemzetközi összefogással, a várható migrációs nyomás ellensúlyozása érdekében, de ellenzi az Európai Unió politikájával kapcsolatban például a kötelező betelepítést. Az új stratégia kitér az afrikai és közép-ázsiai népességrobbanásra, amely az államok és régiók destabilizálódásához és a migrációs nyomás további erősödéséhez

56 Informe de situación diciembre –2020.

57 Martín, 2021. *El País*, 2021. 05. 06. <https://elpais.com/espana/2021-05-06/el-gobierno-duplica-los-traslados-de-migrantes-desde-canarias-a-la-peninsula.html> (Letöltés ideje: 2021. 05. 10).

58 La prioridad son los menores. 2021. *El País*, 2021. 05. 24. <https://elpais.com/opinion/2021-05-24/la-prioridad-son-los-menores.html>, (Letöltés ideje: 2021. 05. 27.)

59 El plan 2050 de Sánchez. 2021. *El Economista*. 2021. 05. 20. <https://www.eleconomista.es/economia/noticias/11226314/05/21/El-plan-2050-de-Sanchez-contempla-que-la-jornada-laboral-se-acabe-reduciendo-a-35-horas-semanales.html>(Letöltés ideje: 2021. 05. 27.)

60 España 2050. 2021. https://www.lamoncloa.gob.es/presidente/actividades/Documents/2021/200521-Estrategia_Espana_2050.pdf (Letöltés ideje: 2021. 05. 27.)

61 1035/2012 (II.21) Korm. határozat Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról. https://2010-2014.kormany.hu/download/f/49/70000/1035_2012_korm_határozat.pdf (Letöltés ideje: 2021. 05. 27.)

62 Csiki, Tólas 2020, 100–101.

vezethet, sőt a nyomás állandósulását prognosztizálja.⁶³ A visszavándorlás vagy az országon belüli vándorlás egyik magyar stratégiában sem jelenik meg, sőt az új Nemzeti Biztonsági Stratégiával összhangban 2019. január 1-től a magyar állampolgárok harmadik országbeli állampolgár családtagjainak igényelhető tartózkodási kártya is megszűnt, amely mind a tartózkodást, mind a munkavállalást lehetővé tette.⁶⁴

A két európai ország politikáját jelentősen befolyásolhatja, hogy az Európai Bizottság 2020 szeptemberében⁶⁵ új migrációs és menekültügyi paktumra tett javaslatot. Ennek fontos eleme, hogy nincs kötelező kvóta, de a tagállamoknak szolidaritást kell vállalniuk, anyagi vagy technikai segítségnyújtással, vagy a visszaküldés szponzorálásával. A tagállamok egyre megosztottabbak, jelenleg nincs konszenzus az új paktummal kapcsolatban. A két vizsgált európai ország közül Spanyolország abban érdekelt, hogy a menedékkérőket és az illegális bevándorlókat a többi tagállam is átvegyen, viszont Magyarország ezt teljes mértékben elutasítja.⁶⁶

Összegzés

A stratégiai tervezés számos bizonytalanságot hordoz, amit talán a legjobban így lehet megfogalmazni: „a tervezés mindig politikai döntések függvénye, és amikor a megalapozott politikai döntésekhez szükséges kiszámítható körülmények nem állnak fenn, vagy a politikai akarat nem egyértelmű, a források nem prognosztizálhatóak, a stratégiai tervezési folyamat is deformálódik és veszít hatékonyságából.”⁶⁷ Ahogy láthattuk, a stratégiák hatékonyságát a változó migrációs folyamatok is befolyásolják, hiszen a vizsgált országok közül többet is olyan migrációs nyomás ért a közelmúltban, amelyre a stratégiáik alapján nem voltak felkészülve. Továbbá a politikai változások, a migráció átpolitizálása vagy biztonságiasítása is torzíthatja a stratégiákat, sokszor azzal ellentétes gyakorlatot eredményezve.⁶⁸ A stratégiák hatékonyságának részletes vizsgálata újabb kutatás tárgya lehetne, amely a kitűzött célokat és azok megvalósítását értékelné. Jelen tanulmány csak néhány olyan fontosabb tényre hívta fel a figyelmet, amelynek alapján egyértelmű, hogy a stratégia megvalósítása ellentétes, vagy nem koherens a stratégiai dokumentumban megfogalmazott célokkal és azok végrehajtásával. A bevezetőben megfogalmazott hipotézisekkel kapcsolatban megállapítható, hogy a hagyományosan befogadó/tranzitországok stratégiaalkotása nem hatékonyabb, valamint, ugyan a vizsgált országok stratégiái alapvetően megfelelnek a stratégiák alapkövetelményeinek, számos hiányosságot tartalmaznak. Továbbá a migrációs nyomás megoldásában sem jelentett segítséget a stratégia megléte.

63 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozat, 50. pont.

64 Magyar Állampolgár Családtagjának Tartózkodása 2019. 01. 01. http://bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=1308&Itemid=1845&lang=hu, (Letöltés ideje: 2021. 05. 25.)

65 Communication from the Commission to the European Parliament 2020. 09. 23. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1601287338054&uri=COM%3A2020%3A609%3AFIN> (Letöltés ideje: 2021. 02. 15.)

66 Arató 2021. HVG, 2021. 02. 08.

https://hvg.hu/eurologus/20210208_migracio_europai_unio_menekultugy (Letöltés ideje: 2021. 02. 08.)

67 Csiki 2013, 32.

68 de Haas, Castles and Miller 2020, 252–253.

A négy ország stratégiájának az összehasonlítása során felmerül a kérdés, milyen migrációs stratégiára lenne szükség? Természetesen a stratégiát mindig hosszú távra tervezik és nem egy olyan dokumentum, amelyet évente változtatnak, viszont fontos lehet a felülvizsgálata, amennyiben a migrációs folyamatok változnak. Ha Andorka Rudolf definícióját vesszük alapul, amely szerint a migráció településhatár átlépéssel jár, akkor a stratégiaalkotás során a migráció komplexebb fogalmát kell meghatározni, amelyben szerepel az országon belüli vándorlás is. Spanyolország legújabb stratégiája⁶⁹ éppen ebbe az irányba változik, hiszen az országon belüli vándorlást, a vidéki területek elnéptelenedését is kiemeli, mint megoldandó problémát. Továbbá a migrációs stratégiának ki kell térnie az illegális migrációra, de nem lehet csak arra szorítkoznia.

Tehát, az elemzett stratégiák alapján fontos kiemelni, hogy a migráció jelensége összetett, többszereplős és többirányú folyamat, így a migrációs stratégia megalkotása során a migráció fogalmát ki kell szélesíteni az illegális (irreguláris), legális (reguláris) migrációra, valamint az országon belüli vándorlásra, illetve a ki- és visszavándorlásra is. Amennyiben egy ország adminisztratív eszközökkel megnehezíti a visszavándorlást (diplomák elismertetése, egészségügyi és nyugdíjrendszerhez való visszatérés, a külföldi házastárs letelepedése), vagy nincs erre kifejezett programja, akkor nem várható jelentős remigrációs folyamat.

A migrációs stratégiát megfelelő integrációs programokkal kell kiegészíteni, például az ecuadori dokumentum nemcsak a bevándorlókat, hanem a visszavándorlókat is bevonja az integrációs programokba. Európa területén a jövőben növekvő migrációs nyomás várható például Afganisztánból, viszont az iszlám vallású bevándorlók érkezésével kapcsolatban a politikai diskurzus általában integrációs dilemmával is társul.⁷⁰ A jelenlegi dél-amerikai migrációs folyamatok alanyai főleg hasonló nyelvű és kultúrájú csoportok. Ugyanakkor fontos megemlíteni, hogy a régió az elmúlt száz év során sikeresen integrálta japán, arab⁷¹ (szíriai, palesztin, libanoni) és kínai bevándorlók tömegeit.⁷² Az integrációs folyamatoknak köszönhetően Dél-Amerika a kultúrák olvasztótégelyévé vált, ami jó példával szolgálhat az európai integrációs programoknak is.

69 España 2050. 2021.

70 Interjú 002.

71 Épp az integrációnak köszönhetően nincsenek pontos számadatok, csak becslések a Dél-Amerikában élő arab diaszpóráról. Az amerikai kontinensen Brazília ad otthont a legnagyobb arab közösségnek (megközelítőleg: 7–12 millió, lakosság arányosan 3,5–6%). Spanyol nyelvterületen Argentína fogadta be a legtöbb arab bevándorlót (kb. 4,5 milliót, lakosság arányosan kb. 10%), Kolumbiában és Venezuelában kisebb diaszpóra él (1,5–1,5 millió), Ecuador területére kevesebben érkeztek (250 ezer). A Közel-Keleten kívül Chilében él a legnagyobb palesztin kisebbség (kb. 800 ezren) Wail 2019, 168.

72 Vilchez 2016, 99–119.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- 1035/2012 (II.21) Korm. határozat Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról.
https://2010-2014.kormany.hu/download/f/49/70000/1035_2012_korm_határozat.pdf
 (Letöltés ideje: 2021. 05. 27.)
- 1698/2013. (X. 4.) Korm. határozattal elfogadott Migrációs Stratégia és az azon alapuló, az Európai Unió által a 2014-2020. ciklusban létrehozásra kerülő Menekültügyi és Migrációs Alaphoz kapcsolódó hétéves stratégiai tervdokumentum http://belugyalapok.hu/alapok/sites/default/files/MMIA_.pdf
 (Letöltés ideje: 2020. 06.10.)
- 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozat Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról
<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/6c9e9f4be48fd1bc620655a7f249f81681f8ba67/megtekintes> (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
386. Ley Orgánica reformatoria de la Ley Orgánica de Movilidad Humana publicada en el Tercer Suplemento Registro Oficial publicado el 5 de febrero del 2021.
<https://www.oficial.ec/ley-organica-reformatoria-ley-organica-movilidad-humana>
 (Letöltés ideje: 2021. 05. 25.)
- Andorka Rudolf 1997. *Bevezetés a szociológiába*. Budapest: Osiris.
- Arató László. 2021. A kör négyesgöcsösítése: egyre reménytelenebb a migrációs vita az EU-ban. *HVG*, 2021. 02. 08. https://hvg.hu/eurologus/20210208_migracio_europai_unio_menekultugy
 (Letöltés ideje: 2021. 02. 08.)
- Banco de la República: Remesas de trabajadores. 2019.
<https://www.banrep.gov.co/es/estadisticas/remesas>, (Letöltés ideje: 2020. 11. 08.)
- Bata-Balog, Amadea, Thomázy, Gabriella. 2020. Colombianas en Chile: tendencias y determinantes de la migración femenina. *Acta Hispanica* 25, (2020. diciembre): 23–35.
<https://doi.org/10.14232/actahisp.2020.25.23-35>
- Bauer Kristóf. 2020. A szcenárióvázolás. In Bauer Kristóf, Csiki Varga Tamás (szerk.): *A stratégiai előrejelzés módszertana és gyakorlata*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézet.
- Briones Riverosa, Daniela. 2014. Reflexiones sobre la Estrategia de Seguridad Nacional Española: lecciones para Sudamérica. *Revista Científica General José María Córdova* 12. (2014/13): 107–124.
<https://doi.org/10.21830/19006586.157>
- de Haas, Hein, Stephen Castles and Mark J Miller. 2020. *The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*. 6th Edition, London: Red Globe Press.
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on a New Pact on Migration and Asylum. 2020. 09. 23.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1601287338054&uri=COM%3A2020%3A609%3AFIN> (Letöltés ideje: 2021. 02. 15.)
- Congreso de la República de Colombia: Avanza en el Congreso proyecto sobre Política Integral Migratoria. 2021. *Noticias Senado*. 2021. 03. 02.
<http://www.senado.gov.co/index.php/prensa/noticias/2332-avanza-en-el-congreso-proyecto-sobre-politica-integral-migratoria> (Letöltés ideje: 2021. 05. 10.)
- Csiki Tamás. 2013. Az új Nemzeti Katonai Stratégia a nemzetközi tapasztalatok tükrében. *Hadtudomány*, 23. (3–4): 29–44.
- Csiki Tamás. 2014. Az új Nemzeti Katonai Stratégia a nemzetközi tapasztalatok tükrében. *Nemzet és Biztonság* 7. (2): 45–61.
- Csiki Varga Tamás, Tálás Péter. 2020. Magyarország új nemzeti biztonsági stratégiájáról. *Nemzet és Biztonság* 13. (3): 89–112.
<https://doi.org/10.32576/nb.2020.3.7>
- Datos Macro. Porcentaje total de emigrantes 2019.
<https://datosmacro.expansion.com/demografia/migracion/emigracion>, (Letöltés ideje: 2021. 07. 16.)
- Ecuador – Emigración. 2019.
<https://datosmacro.expansion.com/demografia/migracion/emigracion/ecuador>
 (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)

- España 2050. Fundamentos y propuestas para una Estrategia Nacional de Largo Plazo. 2021.
https://www.lamoncloa.gob.es/presidente/actividades/Documents/2021/200521-Estrategia_Espana_2050.pdf (Letöltés ideje: 2021. 05. 27.)
- España – Inmigración. 2019.
<https://datosmacro.expansion.com/demografia/migracion/inmigracion/espana>
 (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
- Estevens, João 2018. Migration crisis in the EU: developing a framework for analysis of national security and defence strategies. *Comparative Migration Studies*, 28. (6): 1–21.
<https://doi.org/10.1186/s40878-018-0093-3>
- El plan 2050 de Sánchez. 2021. *El Economista*, 2021. 05. 20.
<https://www.economista.es/economia/noticias/11226314/05/21/El-plan-2050-de-Sanchez-contempla-que-la-jornada-laboral-se-acabe-reduciendo-a-35-horas-semanales.html>
 (Letöltés ideje: 2021. 05. 27.)
- Guillermo Lasso anunció que hará una „amplia regularización” de la migración venezolana en Ecuador. 2021. *Infobae* 2021. 04. 13.
<https://www.infobae.com/america/venezuela/2021/04/13/guillermo-lasso-anuncio-que-hara-una-amplia-regularizacion-de-la-migracion-venezolana-en-ecuador/> (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
- Hofstede, Geert. 2011. Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. *Online Readings in Psychology and Culture* 2. (1): 1–26.
<https://doi.org/10.9707/2307-0919.1014> p. 15.
- ILOSTAT. Employment statistics. 2020. <https://ilostat ilo.org/topics/employment/> (Letöltés ideje: 2021. 07. 20.)
- ILOSTAT. Statistics on unemployment and supplementary measures of labour underutilization. 2020.
<https://ilostat ilo.org/topics/unemployment-and-labour-underutilization/>, (Letöltés ideje: 2021. 07. 20.)
- Informe de situación diciembre – 2020. Crisis de migrantes y refugios venezolanos. OAS. 2020.
https://www.oas.org/fpdb/press/OEA_Dic20-crisis-de-migrantes-y-refugiados-venezolanos-informe-de-situacion.pdf (Letöltés ideje: 2021. 03. 25.)
- La ONU elogia la decisión de Colombia de dar protección temporal a los 1,7 millones de venezolanos residentes en el país. 2021. *News UN*, 2021. 02. 08, <https://news.un.org/es/story/2021/02/1487782>
 (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
- La prioridad son los menores. 2021. *El País*, 2021. 05. 24.
<https://elpais.com/opinion/2021-05-24/la-prioridad-son-los-menores.html> (Letöltés ideje: 2021. 05. 27.)
- Magyar Állampolgár Családtagjának Tartózkodása. 2019. 01. 01.
http://bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=1308&Itemid=1845&lang=hu (Letöltés ideje: 2021. 05. 25.)
- Migration and migrant population statistics. 2019. Eurostat.
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_and_migrant_population_statistics#Migration_flows:Immigration_to_the_EU_from_non-member_countries_was_2.7_million_in_2019 (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
- Manetto, Francesco. 2019. Avalancha de críticas al Gobierno colombiano por la exclusión de la vacuna de casi un millón de venezolanos. *El País*, 2020. 12. 23.
<https://elpais.com/internacional/2020-12-23/avalancha-de-criticas-al-gobierno-colombiano-por-la-exclusion-de-la-vacuna-de-casi-un-millon-de-venezolanos.html?rel=mas>
 (Letöltés ideje: 2021. 03. 25.)
- Marco operacional de la OIM en situaciones de crisis migratoria - MC/2355. 2012. 11. 12.
https://www.iom.int/sites/default/files/migrated_files/What-We-Do/docs/MC2355-SP-Marco-Operacional-de-la-OIM-en-Situaciones-de-Crisis-Migratoria.pdf (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
- Martín, María. 2021. El Gobierno duplica los traslados de migrantes desde Canarias a la Península. *El País* 2021. 05. 06.
<https://elpais.com/espana/2021-05-06/el-gobierno-duplica-los-traslados-de-migrantes-desde-canarias-a-la-peninsula.html> (Letöltés ideje: 2021. 05. 10.)
- Ministerio de Defensa Nacional – Colombia. Política de defensa y seguridad PDS. 2019.
https://www.mindefensa.gov.co/irj/go/km/docs/Mindefensa/Documentos/descargas/Prensa/Documentos/politica_defensa_seguridad2019.pdf (Letöltés ideje: 2020. 06. 10.)

- Ministerio de Defensa – España. Estrategia de seguridad nacional. 2017.
https://www.defensa.gob.es/Galerias/defensadocs/Estrategia_Seguriad_Nacional_2017.pdf
 (Letöltés ideje: 2020. 06. 10.).
- Ministerio de Relaciones Exteriores. Grupo Interno de Trabajo Colombia Nos Une
<https://www.cancilleria.gov.co/footer/join-us/introduction> (Letöltés ideje: 2021. 05. 20)
- Plan Nacional de Movilidad Humana Ministerio de Relaciones Exteriores y Movilidad Humana. 2018.
https://www.cancilleria.gob.ec/wp-content/uploads/2018/06/plan_nacional_de_movilidad_humana.pdf (Letöltés ideje: 2020. 06. 12.)
- Plan Nacional de Seguridad Integral 2019-2030. 2019.
<https://www.defensa.gob.ec/wp-content/uploads/downloads/2019/07/plan-matriz-web.pdf>
 (Letöltés ideje: 2020. 10. 12.)
- Plataforma de coordinación para refugiados y migrantes de Venezuela. R4V. Info.
<https://r4v.info/es/situations/platform/location/7416> (Letöltés ideje: 2021. 05. 26.)
- Resolución 0971 de 2021 por medio de la cual se implementa el Estatuto Temporal de Protección. 2021. 04. 30.
<https://www.migracioncolombia.gov.co/normas/resolucion-0971-de-2021-por-medio-de-la-cual-se-implementa-el-estatuto-temporal-de-proteccion>, (Letöltés ideje: 2021. 05. 20.)
- Soltész Béla. 2015. Politikai átmenetek – migrációs átmenetek? Kelet-Európa és Latin-Amerika migrációs folyamatainak összehasonlítása. *Tér és Társadalom* 29. (4): 5–26.
<https://doi.org/10.17649/TET.29.4.2710>
- Szente-Varga Mónika. 2017. In Tálás Péter (szerk.): *Magyarország és a 2015-ös európai migrációs válság*. Budapest: Dialóg Campus.
- Tálás Péter. 2020. Demographic and Migration Trends in Hungary. In Tálás Péter, Etl Alex (szerk): *Demography and Migration in Central and Eastern Europe*. Budapest: Dialóg Campus.
- Tálás Péter. 2016. Az európai migrációs válság értelmezési kereteiről. *Nemzet és Biztonság* 9. (6): 86–115.
- Tóttös Ágnes. 2014. A hazai Migrációs Stratégia legális migrációval kapcsolatos biztonsági kérdései. *Pécsi határőr tudományos közlemények* 15. (2014): 259–267.
- Términos fundamentales sobre migración. IOM.
<https://www.iom.int/es/terminos-fundamentales-sobre-migracion>, (Letöltés ideje: 2021. 02. 05.)
- United Nation. Migration. <https://www.un.org/en/global-issues/migration>, (Letöltés ideje: 2021. 07. 10.)
- Velasco, Soledad Álvarez. 2020. Ilegalizados en Ecuador, el país de la “ciudadanía universal”. *Sociologías* 22. (55): 138–170. <https://doi.org/10.1590/15174522-101815>
- Vilchez, Haydeé. 2016. Hacia una nueva diversidad: Migraciones asiáticas en América Latina. *Tiempo y Espacio*, 26. (2016/65): 99–119.
- Wail S., Hassan. 2019. Arabs and the Americas: A Multilingual and Multigenerational Legacy, *Review: Literature and Arts of the Americas*, 52. (2): 166–169. <https://doi.org/10.1080/08905762.2019.1681762>
- Worldbank. 2019. Data for Ecuador, Colombia, Spain, Hungary.
<https://data.worldbank.org/?locations=EC-CO-ES-HU> (Letöltés ideje: 2021. 05. 23.)
- World Migration Report – 2020. UN-IOM. 2019.
https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf (Letöltés ideje: 2021. 03. 10.)